

Література

1. Іваночко В. В. Фітнес, як засіб оздоровлення : метод. матеріали / В. В. Іваночко. — Л. : Вид-во Львівської комерційної академії. — 2004. — 20 с.
2. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : навчальний посібник / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. — К. : Олімпійська література, 2010. — 248 с.
3. Лаврухина Г. М. Фитнес : учебно-методическое пособие / Г. М. Лаврухина. — СПб., ГАФК имени Лесгафта. — 2002. — 42 с.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

*Зуб О. В., Турчинов А. В., Алфімова Л. Д.
Національна академія Національної гвардії України*

Однією із визначальних характеристик сучасної держави є її спроможність забезпечити дотримання законності всередині країни та проведення комплексу заходів, які пов'язані із захистом своєї суверенності та відсічі збройної агресії на міжнародній арені. Ці завдання у сучасних складних соціополітичних умовах виконує Національна гвардія України як унікальна військова структура з правоохоронними функціями. Успішне виконання службово-бойових завдань військовослужбовцями Національної гвардії України повинно здійснюватися без шкоди для здоров'я та загибелі особового складу. Тому поряд із загальною професійною компетентністю майбутніх офіцерів Національної гвардії України постає формування їхньої здоров'язбережувальної компетентності у процесі фахової підготовки.

Наростаючі тенденції погіршення здоров'я не можуть не відбитися на діяльності силових структур, які через свою специфічність, мають значні особливості. Це, зокрема, стосується і вищих військових навчальних закладів. За даними військових медиків, з кожним роком зростає число абітурієнтів з різними відхиленнями в здоров'ї, а саме: дефіцит або надмірність ваги, різні порушення психічного здоров'я, ослаблений імунітет, наявність шкідливих звичок, що створює труднощі в доборі курсантів за медичними показниками.

Аналіз навчальних планів і робочих програм професійної підготовки офіцерів Національної гвардії України, засвідчив, що існуюча система професійної підготовки змістовно і організаційно включає в себе основи військово-медичних знань, надання першої невідкладної долікарської допомоги постраждалим, забезпечення безпечної поведінки в різних службових ситуаціях, чинники негативного впливу на здоров'я в умовах військової служби тощо. У військових ВНЗ законодавчо визначено характер дотримання гігієнічних процедур та обов'язкову фізичну підготовку. Але ці всі знання, вміння і навички існують рядопокладено, незалежно один від одного, не утворюючи цілісної системи формування здоров'язбережувальної компетентності як найважливішої умови збереження та розвитку фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я особистості майбутнього офіцера.

Необхідність посилення здоров'язбережувальної підготовки майбутніх офіцерів знайшла своє відображення в Законах України «Про оборо-

ну України» (1991), «Про вищу освіту» (2014), «Про Національну гвардію України» (2014); «Про національну поліцію» (2015), Національна доктрина розвитку освіти на 2012-2021 роки; Постанові Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи військової освіти» (1997); Наказі МВС України «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах МВС України» (2008); правових актах Головного управління Національної гвардії України та інших законодавчо-нормативних документах.

У контексті вирішення поставленої проблеми особливого значення набувають дослідження науковців, у яких розкриваються питання: підвищення рівня професійної підготовки військовослужбовців і правоохоронців (В. Алещенко, О. Багас, О. Діденко, Л. Дягілева, А. Кучерявий, В. Манько, М. Медвідь, В. Пеньков, С. Полторак, І. Радванський, О. Сафін, Ю. Сердюк, М. Тарнавський, О. Тогочинський, А. Турчинов, О. Хацаюк, Г. Яворська, В. Ягупов та інші); концептуальні засади впровадження компетентнісного підходу в освіті та формування професійної компетентності (Н. Бібік, Н. Бідюк, Ю. Бойчук, М. Гончаренко, В. Гриньова, Р. Гуревич, М. Євтух, І. Зимня, І. Зязюн, О. Коба, В. Кремень, І. Прокопенко, В. Третьюко, А. Хуторський та інші); теоретико-методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців в освітньому процесі вищого навчального закладу (Н. Башавець, Н. Белікова, О. Біда, Ю. Бойчук, Г. Воскобойнікова, С. Гаркуша, В. Горащук, М. Гриньова, Б. Долінський, О. Іонова, Г. Мешко, О. Міхеєнко, І. Поташнюк, Л. Сущенко та інші). Формуванню різних аспектів культури здоров'я та здорового способу життя курсантів вищих військових навчальних закладів присвячено праці О. Багрянцева, С. Березовського, В. Бондаренка, Ю. Бородіна, С. Васіва, А. Глазуріна, С. Іваннікова, Б. Клименка, Ю. Компанійця, О. Мельника, О. Ольхового, П. Приходька, Л. Путан, С. Романчука, К. Фадькіна та інших.

У той же час необхідно відмітити, що процес формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів Національної гвардії України не став предметом спеціального дослідження. Такий стан наукового підходу до даної проблеми зумовлює необхідність розв'язання існуючих суперечностей, що об'єктивно мають місце в освітній практиці, а саме між: постійно зростаючими вимогами до високодуховної, фізично і психічно досконалої особистості майбутніх офіцерів Національної гвардії і рівнем стану їхнього здоров'я та індивідуальним ставленням до нього; потребою педагогічної практики військових ВНЗ у формуванні здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів та відсутністю науково-методичного забезпечення цього процесу.

На нашу думку, ефективність формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів у процесі професійної підготовки буде визначається впровадженням науково обґрунтованої технології, яка враховує особливості їхньої професійної діяльності, пов'язаної зі здоров'язбереженням і передбачає: проектування й розробку відповідного навчально-методичного забезпечення процесу формування здоров'язбережувальної компетентності (підготовчий етап); розвиток позитивної мотивації в майбутніх офіцерів до набуття здоров'язбережувальної компетентності (мотиваційно-стимулювальний етап); формування сукупності знань і вмінь, необхідних для здійснення здоров'язбереження (змістово-практичний етап); оцінка й корекція процесу формування здоров'язбережувальної компетентності (аналітико-результативний етап).